

ČOPASTA ČAPLJA *Ardeola ralloides*
SQUACCO HERON – Adult on 8th May 1993 at Lake Cerknica (incl. one Purple Heron, one Great White Heron and four Little Egrets on 21st May 1993)

Kljub mnogim, predvsem kar se tiče preleta, za čaplje primernim krajem na Cerkniškem jezeru je število opazovanj teh ptic, sodeč po najnovejših virih v literaturi, izredno skopo. Ker sam omenjeno jezero obiskujem zgolj priložnostno, je podobna tudi v tem prispevku objavljena peščica podatkov iz lastnih opazanj. Takoj ob prihodu v Cerknico dne 8. 5. 1993 me je skoraj nad samim mestom preletela mladostna rjava čaplja *Ardea purpurea*. Ko sem kasneje prišel do takrat še razmeroma polnega jezera, sem v bližini Gorice zagledal še veliko belo čapljo *Egretta alba*. Verjetno ista ptica se je na približno istem mestu dne 21. 5. 1993 prehranjevala v družbi štirih manjših sorodnic, malih belih čapelj *Egretta garzetta*. Ko pa sem se istega dne odpravil še malo dlje, je iz takrat že napol presušene struge Stržena zletela še odrasla čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. Borut Rubinič, Pražakova 11, 61000 Ljubljana

VELIKA BELA ČAPLJA *Egretta alba*
GREAT WHITE EGRET – 3 on 2nd August 1993 by Kolpa river between Vinica and Metlika

Ob spustu s kanujem po reki Kolpi 2. 8. 1993 sem med Vinico in Metliko z reke večkrat pregnal velike bele čaplje. Ocenjujem, da sem videl vsaj tri različne osebkke. Ptice so bile precej manj plašne kot sive čaplje, običajno sem jih opazoval pri lovu na jezovih. Andrej Hudoklin, Ob Sušici 15, 68350 Dolenjske Toplice

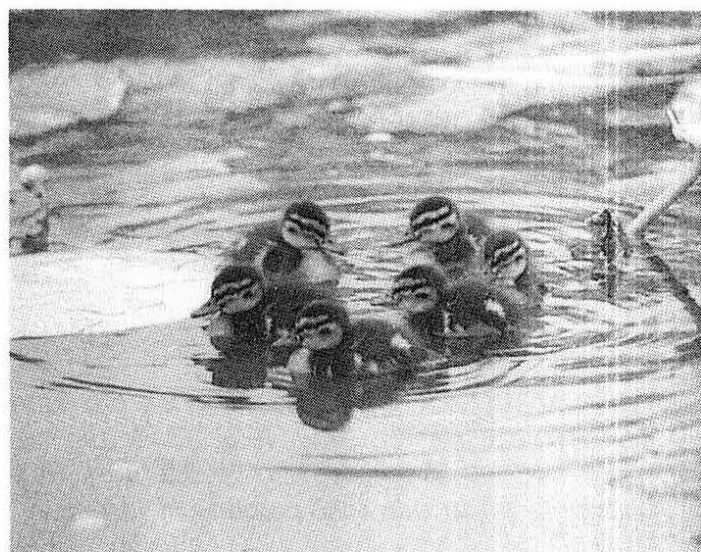
ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*
BLACK STORK – Two on 30th July 1993 at Vransko

Dne 30. 7. 1993 sem se s kozarcem hladne pijače v eni in priročnikom za določevanje ptic v drugi roki ter daljnogledom okoli vratu odpravila na teraso, kjer sem se namestila v tako znani položaj za opazovanje ujed. Med listanjem priročnika sem z enim očesom opazovala dogajanje na nebu. Naenkrat se na nebu prikaže kragulj *Accipiter gentilis*, ki prav tako hitro izgine. Čez nekaj časa se zasliši predirljivo oglašanje kanje *Buteo buteo*. Nad gozdom za hišo so krožili kar štirje osebkki. A to še ni bilo vse. Na nebu sem zagledala dve zanimivi pojavi. Po krajšem opazovanju sem presenečena ugotovila, da gre za dve črni štoklji, ki sta preleteli Vransko. Nuša Kropivšek, Vransko 121, 63305 Vransko

ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*
BLACK STORK – On 21st July 1993 at Šentrupert in Mirna valley

Po presenetljivem odkritju gnezda črne štoklje v Dobravi (severno od Brežic), kjer sta bila letos izvaljena dva mladiča, se mi zdi tudi zanimivo opažanje črne štoklje v Mirski dolini. Dne 21. julija 1993 sem namreč ob sprehodu ob reki Bistrici pod Šentrupertom splašil črno štokljo. Nekajkrat je zakrožila, potem pa odletela proti opuščenim glinokopnim jezerom pri Prelesju. Glede na informacije nekaterih domačinov, da črne štoklje tu večkrat videvajo, in z ozirom na zanje ugodne življenjske možnosti, bi ptice tu lahko celo gnezdile. Andrej Hudoklin, Ob Sušici 15, 68350 Dolenjske Toplice.

RACA ŽLIČARICA *Anas clypeata*
SHOVELER – Female with six chicks on 17th June 1993 at Lake Cerknica

Že od Valvasorjevih časov pa vse do današnjih dni Cerkniško jezero v sebi skriva premnoge skrivnosti in uganke. Mednje prav gotovo sodi tudi gnezdenje nekaterih pri nas redkih in le lokalno razširjenih vrst rac. Za nekatere med njimi (kostanjevko, žličarico) pa je v zadnjem času Cerkniško jezero edino znano gnezdišče pri nas. Kljub temu, da se radi hvalimo z gnezdenjem žličarice na Cerkniškem jezeru, pa le to do dogodka, omenjenega v nadaljevanju, sploh še ni bilo neposredno dokazano.

Dne 8. 5. 1993 sem na omenjenem jezeru med predeloma, imenovanima Retje in Gorica, splašil samca in samico žličarice. Namesto da bi ptici odleteli daleč stran, sta me kar kakih deset minut nizko krožeče obletavali, nato pa sta se po številnih krogih spet spustili na prejšnje mesto. Seveda sem pomislil na možno gnezditev, vendar pa žličaric ob naslednjem obisku, 21. 5. 1993, nisem

več videl. Ko sem 17. 6. 1993 že povsem pozabil na zanimivi dogodek, pa sem v tedaj že skoraj presušeni strugi Stržena zagledal samico žlicarice s šestimi, le nekaj dni starimi mladički. Samica je preplašeno odletela in me podobno kot prvič obletela z nekaj nizkimi krogi. Potem se je spustila v strugo Stržena le nekaj deset metrov stran od mene in mladičev. Preplašeni mladički so se stisnili v krog in mi omogočili lepo fotografijo. Po nekajminutnem nadlegovanju sem se očaran odpravil naprej ter jih prepustil prejšnjemu miru in tišini rodnega Stržena. *Borut Rubinič, Pražakova 11, 61000 Ljubljana.*

GAGA *Somateria mollissima*

EIDER – *Female on 28th December 1992 on Drava river (Mariborski otok)*

Ob enem izmed številnih obiskov reke Drave pri Mariboru me je dne 28. 12. 1992 ponovno čakalo presenečenje.

Okoli 10.30 sem v bližini Mariborskega otoka opazoval navadno gago, samico. Raca se je ves čas opazovanja previdno držala na sredini reke. Pri tem se ni niti enkrat potopila, nekajkrat pa se je s prednjim delom telesa dvignila iz vode in zamahala s perutmi.

Ko sem se ob 13. uri vračal s terena, gage ni bilo nikjer več. *Luka Božič, Pintarjeva 16, 62000 Maribor*

BELOGLAVI JASTREB *Gyps fulvus*

GRIFFON VULTURE – *Observations on 6th June 1993 at Socerba, on 8th May 1992 at Plomin, on 26th July 1992 at Praproče and in October 1992 at Krempa (2 birds, one with coloured wing-tag)*

Letošnjo pomlad sem obilo časa prebil na terenu v okolici Lipice. Dne 6. 6. 1993 sem si šel ogledat gnezdo kanje v bližini Vrhpolja. Le s težavo sem ga našel, saj sta od mojega zadnjega obiska minila že dva meseca. V gnezdu je bil samo en mladič in tik pred svojim prvim poletom; le na glavi je imel še nekaj puha. Gnezdo je bilo v črnem boru na višini osmih metrov. Približno sto metrov južneje je bilo staro opuščeno gnezdo, prav tako na boru. Gnezditve tega para je nekoliko zgodnejša. Kasneje sem se še nekoliko zdržal ob nekdanji stražnici, od koder sem prečesaval bližnji hrib s simpatičnim imenom Kokoš. S svojimi 667 metri višine omogoča enkratni pogled na Julijske Alpe, Kras, Nanos in Slavnik. Pogost gnezdilec tega območja je čopasta sinica, katere gnezdo sem našel v starem boru. Nekje na višini osmih metrov si je v trohnobi debela najbrž kar sama izdolba duplo. Maloštevilna, a redno prisotna vrsta, je tudi črna žolna; prebiva

lahko tudi v zelo suhih habitatih, kakršna je pokrajina, ki se razteza od Socerba proti Glinščici. Kmalu sem v zraku opazil zelo veliko ujedo. Bil je beloglavi jastreb, počasi me je preletel, enkrat je zakrožil v višini cerkve sv. Tomaža in počasi odjadral v smeri proti Trstu.

Naj navedem nekaj podatkov o pojavljanju beloglavega jastreba v Sloveniji in Istri iz zadnjih dveh let.

1. Plomin: 8. 5. 1992 je en osebek jadral nad Orliki (vir inf. domačin).

2. Praproče: 26. 7. 1992 je en osebek nizko jadral nad Prapročami (vir inf. domačin).

3. Krempa: oktobra 1992 sta bila dva osebk opazovana na mrhovišču rjavega medveda. Ena ptica je bila odrasla, druga je nosila markirno značko. Oseba, ki mi je posredovala informacijo, trdi, da je bilo znamenje v rdeče-modri kombinaciji. Kasneje sem v pogovoru z Zagrebškim ornitološkim zavodom dobil informacijo, da na Cresu ne markirajo jastreb s to barvno kombinacijo. *Miran Gjerkeš, Ivančičeva c. 17, 66280 Ankaran*

KANJA *Buteo buteo*

BUZZARD – *On May 24th 1993 at Ljubljansko barje; remains of captured Kestrel, pair of pheasant's legs, pair of crow's legs and the lower part of hare's legs*

V starejših priročnikih še zasledimo drugo ime za kanjo – mišar. To ime je ta ujeda dobila zaradi velikega števila malih sesalcev, ki sestavljajo njeno prehrano. Danes se to ime opušča, saj je med drugim tudi ugotovljeno, da miši niso njen najpogostejši plen. V tem jih prekašajo voluharice. Kakor navaja literatura, pa občasno upleni tudi večje živali. Pa vendar sem bil nemalo presenečen, ko sem 24. 5. 1993 splezal do njenega gnezda, najdenega na Ljubljanskem barju. Pod tremi že operjenimi mladiči sem našel ostanke uplenjene postovke, par vranjih, par fazanjih nog in spodnji del zajčjih nog. O malih sesalcih ni bilo ne duha ne sluha. *Davorin Tome, Jamova 66, 61000 Ljubljana*

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*

GOLDEN EAGLE – *Pair nesting in Northern Istria already from 1988*

V severni Istri spremljam par orlov že od leta 1988. Gnezdo je na apnenčevem narivu in oddaljeno le dober kilometer od bližnje vasi. Je odličen primer, kako lahko kohabitirata človek in »super predator«, pa čeprav konča marsikatera mačka v orlovih krempljih in tudi mladega psa sem že našel med ostanki njegovega plena. Po pripovedovanju domačina orel tod gnezdi že »nekaj stoletij«. Par ima eno samo gnezdo, ki ga je v šestih letih opazovanja uporabljal v vsaki gnez-